

2025-04-17

PERSBERICHT

Links: [Infografieken](#) [NBB.Stat](#) [Algemene informatie](#)

Begrotingstekort verslechtert verder in 2024

- Het overheidstekort liep in 2024 op tot 4,5% van het bbp door de stijgende overheidsuitgaven, als gevolg van de vergrijzingskost en oplopende interestlasten.
- De schuldgraad liep verder op tot 104,7% van het bbp.
- De verslechtering van het overheidstekort situeert zich voornamelijk op het niveau van de gemeenschappen en gewesten. Daar vielen de federale overdrachten namelijk terug, nadat deze in 2023 tijdelijk waren opgevoerd door hoge afrekeningssaldi.

Het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) publiceert op 17 april 2025 de tabellen die worden opgesteld voor de kennisgeving van het overheidstekort en de overheidsschuld aan de Europese Commissie in het kader van de [procedure bij buitensporige tekorten](#) (PBT). Die notificatie gebeurt tweemaal per jaar, in april en in oktober.

De PBT-tabellen stemmen overeen met de statistieken betreffende de overheidsfinanciën, die gelijktijdig worden verspreid via de database [NBB.Stat](#). Die statistieken zijn opgesteld conform het Europees Systeem van Rekeningen (ESR 2010) en leveren een eerste raming van de ontvangsten, de uitgaven, het financieringssaldo, de geconsolideerde brutoschuld en de financiële rekeningen van de gezamenlijke overheid en haar deelsectoren voor het jaar 2024.

Gezamenlijke overheid

Het financieringssaldo van de Belgische overheden bedroeg in 2024 -4,5% van het bbp tegen -4,1% in het jaar daarvoor. En dat ondanks het wegvallen van de negatieve impact op het saldo van de tijdelijke factoren die samenhangen met de corona-, energie- en Oekraïne-crisis.

De verdere stijging van het begrotingstekort in 2024 komt voort uit een sterke toename van de overheidsuitgaven. Die blijven een structureel stijgende trend vertonen door het effect van de vergrijzing op de pensioenen en de gezondheidszorg. Het jaar 2024 werd ook gekenmerkt door aanzienlijke kapitaaluitgaven, onder impuls van verhoogde investeringen op federaal niveau (met name in defensie).

De primaire uitgaven stegen met € 14,9 miljard, waardoor de primaire uitgavenratio steeg met 0,9% van het bbp ten opzichte van 2023, tot 52,2% van het bbp. De rentelasten vertonen voor het tweede jaar, na een jarenlange afname, een toename met 0,3% van het bbp. De gemiddelde rente op de uitstaande schuld (impliciete rente) bleef stijgen in 2024, als gevolg van de minder gunstige herfinancieringsvoorwaarden voor de op vervalddag gekomen schuld.

De ontvangsten namen toe met € 13,5 miljard, waardoor de ontvangstenratio toenam met 0,8% van het bbp, tot 50,0% van het bbp. Deze stijging komt voornamelijk voort uit de belastingen op vennootschappen die met 0,5% van het bbp toenamen.

De overheidsschuld kwam eind 2024 op 104,7% van het bbp uit. Dat is een stijging met 1,5 procentpunt ten opzichte van 2023.

TABEL 1 UITGAVEN, ONTVANGSTEN, SALDO EN SCHULD VAN DE OVERHEID VOLGENS DE PROCÉDURE BIJ BUITENSPORIGE TEKORTEN

(in € miljoen, tenzij anders vermeld)

	2020	2021	2022	2023	2024
Totale uitgaven	271.076	278.017	294.571	317.761	334.546
(in % bbp)	58,5	54,9	52,3	53,3	54,5
Primaire uitgaven	261.950	269.436	285.716	305.810	320.667
(in % bbp)	56,5	53,2	50,7	51,3	52,2
waarvan:					
Bezoldigingen	60.570	62.842	68.194	73.628	77.153
Sociale uitkeringen	127.761	131.071	139.137	149.417	158.437
Bruto-investeringen in vaste activa	12.755	14.017	15.256	16.917	18.679
Rentelasten	9.127	8.581	8.855	11.951	13.878
(in % bbp)	2,0	1,7	1,6	2,0	2,3
Totale ontvangsten	229.178	250.681	274.166	293.340	306.796
(in % bbp)	49,4	49,5	48,6	49,2	50,0
waarvan:					
Fiscale en parafiscale ontvangsten	196.594	215.594	235.247	250.593	262.194
(in % bbp)	42,4	42,6	41,7	42,0	42,7
Financieringssaldo	-41.899	-27.336	-20.405	-24.421	-27.749
(in % bbp)	-9,0	-5,4	-3,6	-4,1	-4,5
Primair saldo	-32.772	-18.755	-11.550	-12.470	-13.871
(in % bbp)	-7,1	-3,7	-2,0	-2,1	-2,3
Overheidsschuld (Maastricht-definitie)	515.900	549.266	578.936	615.573	642.875
(in % bbp)	111,2	108,5	102,7	103,2	104,7
<i>p.m. Bbp</i>	463.751	506.047	563.711	596.203	613.984

Bron: INR.

Deelsectoren van de overheid

Het oplopende begrotingstekort is in belangrijke mate een gevolg van oplopende tekorten bij de gemeenschappen en gewesten. Hun tekort liep op met € 2,8 miljard tot € 9,8 miljard, ten gevolge van de terugval van de ontvangen overdrachten van de federale overheid nadat deze in 2023 tijdelijk waren opgedreven door de grote afrekeningssaldi na de hoge inflatie van 2022. Het saldo van de federale overheid verbeterde daarentegen met € 2,2 miljard. Ook het saldo van de sociale zekerheid en de lokale overheden ging erop achteruit.

TABEL 2 FINANCIERINGSOVERSCHOT (+) /TEKORT (-) VAN DE DEELSECTOREN VAN DE OVERHEID VOLGENS DE PROCEDURE BIJ BUITENSPORIGE TEKORTEN

	2020	2021	2022	2023	2024
	(in € miljoen)				
Federale overheid (S.1311)	-33.259	-20.096	-13.718	-19.432	-17.153
Gemeenschappen en gewesten (S.1312)	-10.119	-8.583	-5.272	-6.980	-9.857
Lagere overheid (S.1313)	356	-69	-511	239	-941
Instellingen van de sociale zekerheid (S.1314)	1.124	1.411	-904	1.752	202
Gezamenlijke overheid (S.13)	-41.899	-27.336	-20.405	-24.421	-27.749
	(in % bbp)				
Federale overheid (S.1311)	-7,2	-4,0	-2,4	-3,3	-2,8
Gemeenschappen en gewesten (S.1312)	-2,2	-1,7	-0,9	-1,2	-1,6
Lagere overheid (S.1313)	0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,2
Instellingen van de sociale zekerheid (S.1314)	0,2	0,3	-0,2	0,3	0,0
Gezamenlijke overheid (S.13)	-9,0	-5,4	-3,6	-4,1	-4,5

Bron: INR.

In 2024 nam de bijdrage aan de overheidsschuld in absolute cijfers sterk toe bij zowel de federale overheid als de gemeenschappen en gewesten. Deze toename weerspiegelt vooral de grote financieringsbehoefte om hun tekort te dekken. Ook de schuldbijdrage van de lokale overheden nam in beperkte mate toe. Bij de sociale zekerheid werd de bijdrage aan de overheidsschuld daarentegen negatiever, dankzij een toename van consolideerbare activa.

Over de voorbije 5 jaar is het aandeel van de federale overheid en de sociale zekerheid in de overheidsschuld afgenomen van 80,7 % in 2020 tot 78,5 % in 2024. Het aandeel van de gemeenschappen en gewesten steeg met 2,9 procentpunt tot 17,6 %. Het aandeel van de lagere overheden daalde van 4,6 % in 2020 naar 3,9 % in 2024.

TABEL 3 BIJDRAGE AAN DE GECONSOLIDEERDE BRUTOSCHULD
(in € miljoen, tenzij anders vermeld)

	Aandeel in 2020	2020	2021	2022	2023	2024	Aandeel in 2024
Federale overheid (S.1311)	83,3%	429.523	456.618	474.705	504.631	521.393	81,1%
Gemeenschappen en gewesten (S.1312)	14,7%	75.976	84.660	93.585	101.178	113.023	17,6%
Lagere overheid (S.1313)	4,6%	23.568	23.437	24.963	25.184	25.353	3,9%
Instellingen van de sociale zekerheid (S.1314)	-2,6%	-13.167	-15.449	-14.316	-15.420	-16.894	-2,6%
Gezamenlijke overheid (S.13)	100,0%	515.900	549.266	578.936	615.573	642.875	100,0%

Bron: INR.

Met betrekking tot de gewestelijke personenbelasting, die van kracht is sinds het aanslagjaar 2015, bestaat er een verschil tussen de aanrekening volgens het ESR 2010 en de daarmee gepaard gaande kasstromen. Het INR publiceert in zijn persmededeling daarom twee concepten van het saldo voor de federale overheid en voor de gewesten. Ze stemmen respectievelijk overeen met de saldi volgens het ESR 2010 en de saldi waarin de voorschotten van de federale overheid inzake gewestelijke opcentiemen zijn opgenomen. Voor meer informatie over de impact van de zesde staats hervorming wordt verwezen naar de nota 'Methodologische vernieuwingen'.

Met uitzondering van de gemeenschapscommissies lieten alle individuele gemeenschappen en gewesten in 2024 een tekort optekenen. Het tekort van de voornaamste gemeenschappen en gewesten liep in 2024 verder op, in het bijzonder bij de Vlaamse en Franse Gemeenschap. Het saldo van de "Niet-verdeelde entiteiten en statistische correctie" steeg sterk omwille van de aanrekening van de ontvangsten uit het kader van het Europese systeem inzake emissierechten van België. Deze ontvangsten worden hier aangerekend in afwachting van een politiek akkoord van een verdeelsleutel voor deze middelen.

TABEL 4 **UITSPLITSING VAN HET FINANCIERINGSSALDO VAN DE GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN**
(in € miljoen)

	2020	2021	2022	2023	2024
Saldi ESR 2010					
Vlaamse Gemeenschap	-5.443	-3.026	-2.069	-2.552	-5.203
Franse Gemeenschap	-1.519	-833	-870	-757	-1.505
Duitstalige Gemeenschap	-52	-46	-82	-136	-286
Waals Gewest	-1.819	-3.267	-1.039	-2.035	-2.171
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-1.200	-1.492	-1.152	-1.538	-1.502
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	-9	114	-22	22	28
Franse Gemeenschapscommissie	-6	-8	-2	-11	1
Vlaamse Gemeenschapscommissie	-40	5	-24	14	13
Niet-verdeelde entiteiten en statistische correctie	-31	-31	-12	14	768
Totaal van de gemeenschappen en gewesten	-10.119	-8.583	-5.272	-6.979	-9.857
Saldi met inbegrip van de voorschotten op de gewestelijke opcentiemen					
Vlaamse Gemeenschap	-6.038	-2.701	-2.318	-2.375	-4.578
Waals Gewest	-2.152	-2.831	-1.356	-1.815	-2.034
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-1.296	-1.393	-1.235	-1.472	-1.453
Totaal van de gemeenschappen en gewesten	-11.144	-7.718	-5.919	-6.516	-9.046
p.m. Federale overheid	-32.234	-20.960	-13.071	-19.895	-17.964

Bron: INR.

De voorbije 5 jaar hebben de financieringstekorten geleid tot een toename van 49 % van de schuld van de Gemeenschappen en gewesten tot € 113 miljard. Met uitzondering van de gemeenschapscommissies kan de stijging van de schuld in alle overheden worden vastgesteld. Uitschieters zijn het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met een stijging van de schuld in de laatste 5 jaar van 90 % en de Duitstalige gemeenschap met 117%.

Indien wordt gekeken naar de verhouding van de schuld ten opzichte van ontvangsten in het betreffende jaar, is een grote heterogeniteit zichtbaar tussen de entiteiten. Zo bedraagt de schuld in de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meer dan het dubbele van de ontvangsten in 2024. In de andere entiteiten ligt de schuld lager dan de ontvangsten met een ratio van 61% voor de Vlaamse Gemeenschap en 56% voor de Franse Gemeenschap.

TABEL 5 BIJDRAGE VAN DE ENTITEITEN TOT DE BRUTO GECONSOLIDEERDE OVERHEIDSSCHULD
(in € miljoen, tenzij anders vermeld)

	Schuld tov ontvangsten in 2020	2020	2021	2022	2023	2024	Schuld tov ontvangsten in 2024
Vlaamse Gemeenschap	48%	25.235	28.874	32.318	35.323	41.601	61%
Franse Gemeenschap	51%	9.875	10.733	11.499	12.377	13.849	56%
Duitstalige Gemeenschap	136%	558	632	775	936	1.215	210%
Waals Gewest	190%	27.755	31.429	34.212	36.202	38.401	214%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	149%	7.480	8.387	10.274	12.141	14.225	230%
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie	1%	10	-23	-38	9	9	0%
Franse Gemeenschapscommissie	32%	190	188	187	186	184	26%
Vlaamse Gemeenschapscommissie	-1%	-2	42	60	44	-5	-2%
Interregionale entiteiten		4.874	4.398	4.299	3.961	3.545	
Totaal van de gemeenschappen en gewesten	85%	75.976	84.660	93.585	101.178	113.023	98%

Bron: INR.

Technische nota's

A. De publicatie van de PBT-tabellen, in april en in oktober, voldoet aan de bepalingen van Verordening (EG) nr. 479/2009 van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de toepassing van het protocol inzake de procedure bij buitensporige tekorten dat als bijlage bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Unie is gevoegd.

B. Drie maanden na het jaareinde bezorgt het INR een raming van de belangrijkste gegevens over de overheidsfinanciën aan de Europese Commissie. Het INR voldoet daarmee volledig aan de Verordening (EU) Nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, die de lidstaten verplicht de overheidsinkomsten en -uitgaven aan Eurostat te verschaffen. Die raming wordt opgesteld volgens dezelfde concepten die van toepassing zijn bij de gedetailleerde overheidsrekeningen. Het enige verschil met deze laatste is dat sommige beschikbare basisgegevens voorlopig zijn. De meer volledige informatie die voorhanden is bij de opstelling van de gedetailleerde rekeningen van de overheid, kan leiden tot herzieningen van die eerste voorlopige raming.